

André Berggren, Planhandläggare
0221-253 45
andre.berggren@koping.se

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ändring av detaljplan PL 158 för del av Alvesta 2:10 m.fl. i Alvesta, Köpings kommun

Hur samråd har bedrivits

Förslag till ändring av detaljplan PL 158 för del av Alvesta 2:10 m.fl. har varit föremål för samråd under perioden 27 december 2023 – 7 februari 2024. Handlingarna har varit tillgängliga på Köping kommuns hemsida samt på samhällsbyggnadsförvaltningen. Annons har publicerats i Bärgslagsbladet. Informationsbrev har skickats till en utökad samrådsrets i syfte att säkerställa att planförslaget når ut till ägare av vatten intill planområdet.

Under samrånstiden har 9 skriftliga yttranden inkommit från:

Länsstyrelsen, 2024-02-02	(Synpunkt)
Kollektivtrafikförvaltningen Region Västmanland, 2024-02-07	(inget att erinra)
Lantmäteriet, 2024-02-07	(Synpunkt)
Mälarenergi Elnät AB, 2023-12-27	(inget att erinra)
Skanova (Telia Company) AB, 2023-12-29	(inget att erinra)
Västmanlands läns museum, 2024-01-11	(inget att erinra)
Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD), 2024-01-31	(inget att erinra)
Polisen, 2024-01-12	(inget att erinra)
Privatperson, 2024-02-07	(Erinran)

Inkomna yttranden med kommentarer

Nedan följer de inkomna yttrandena. I kommentarer redovisas om synpunkterna kunnat tillgodoses eller ej, samt varför de inte kunnat tillmötesgå.

1. Länsstyrelsen i Västmanlands län

Syftet med detaljplanen

Syftet med planändringen är att möjliggöra för anslutning av enskilt, gemensamt avlopp i området. Gällande detaljplan har bestämmelser som hindrar en sådan lösning.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt PBL 4 kap. 33 § p.5.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Kulturmiljövärden

Kulturmiljö

Länsstyrelsen vill informera om att ett nytt kulturmiljöunderlag håller på att tas fram för Köpings kommun varför nya uppgifter kan tillkomma vad gäller fritidshusområdets kulturhistoriska värden.

Länsstyrelsen vill också upplysa om att ny bebyggelse bör utformas med färgsättning, placering, volym, skala och gestaltning så att kravet på en god helhetsverkan uppfylls i enlighet med 2 kap. 6 § PBL.

Fornlämningar

I den nordvästra delen av planområdet finns ett registrerat gravfält (L2002:4700, Fornsök). I slutet av 1990-talet genomfördes en arkeologisk förundersökning i anslutning till gravfältet i samband med nybyggnation. Vid denna påträffades tidigare okända gravar och fynd av bearbetad kvarts (L2002:5147, Fornsök) som indikerar att det finns en stenåldersboplats inom området. Varken gravfältet eller den möjliga stenåldersboplatsen är avgränsade i plan.

Inför markingrepp inom 100 meter från gravfältet ska en ansökan om tillstånd till ingrepp i fornlämning skickas in till Länsstyrelsen. Det kan komma att krävas arkeologiska undersökningar.

Naturmiljövärden

Länsstyrelsen anser att det inte går att bedöma om och hur naturvärden påverkas i området. Detta då det i dagsläget råder en avsaknad på detaljerad information om den framtida va-anläggningens placering och ledningars dragning i området.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av detaljplanen inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning utifrån den information som finns idag.

Information

Länsstyrelsen ser positivt på att ändring av detaljplan syftar till att möjliggöra en enskild gemensam avloppslösning för området vilket på sikt kan bidra till att Skedvisjöns status förbättras.

Då kommunen har valt att göra en ändring av detaljplanen, vilket innebär att mindre justeringar i gällande handling föreslås, finns det flera frågor som inte hanteras i planprocessen. Inom ramen för detaljplanearbetet hanteras inte vilken specifik avloppslösning som valts med hänsyn till fabrikat, rening, placering eller hur ledningarna i området ska dras.

Detta medför att Länsstyrelsen inte kan göra en helhetsbedömning av vilka eventuella konsekvenser ett anläggande av gemensam avloppslösning kommer att få för de värden som finns i området idag. Likaså kan en ny avloppslösning påverka i vilken grad området används som åretruntboende. Även om planändringen inte påverkar storleken på fritidshuset kan området ändå påverkas av en förändrad livsstil. Länsstyrelsen vill i och med detta reservera sig för att värden som är kopplade till platsen kan komma att påverkas genom den ändring som görs beroende av vilken lösning som fritidshusföreningen väljer att gå vidare med.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Kommunen är medveten om att ett kulturmiljöprogram är under framtagande och att nya uppgifter om kulturmiljövärden kan tillkomma. Ny bebyggelse i området ska anpassas till de planbestämmelser som fortsatt gäller. I bygglovsskedet görs bedömning av ny bebyggelses lämplighet och anpassning till gällande detaljplan. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att den reglering som finns i detaljplanen är tillräcklig för att uppfylla kravet om god helhetsverkan.

Fornlämningen i planområdets nordvästra del är känd för kommunen. Information om granfältet, om krav av tillstånd vid markangrepp inom 100 meter samt om att det kan komma krävas arkeologiska undersökningar förs in i tillägg till planbeskrivning.

Inom planområdet finns det inga kända utpekade höga naturvärden. Planområdet är en del av ett större område som är utpekade i naturvårdsplan för Västmanlands län 2020. De naturvärden som lyfts för området är bland annat småskalig jordbruksmark, relativt näringsrikhet i Skedvisjön och ek-basselbeståndet. De värden som lyfts som viktiga att bevara är ädellövsvegetationen och upprätthållande av jordbruksmarken. Denna ändring av gällande detaljplan bedöms inte bidra negativt till möjlighet att bedriva jordbruk då det inte bedrivs inom planområdet idag. Planförslaget bedöms inte heller, för det i naturvårdsplanen utpekade området, negativt påverka möjligheten att bevara ädellövsbeståndet trots att det råder oklarheter kring VA-systemets placering.

Detaljerad information om framtida va-anläggning presenteras inte i planförslaget då det inte regleras i planen. Denna ändring av gällande detaljplan ligger till grund för att fritidsbusföreningen i området ska kunna ansöka om tillstånd för avloppsanläggning. Frågor om en specifik lösning hanteras och prövas av kommunens miljöenhet inom ramen för tillståndsprocessen för enskilda avlopp. Prövningen syftar till att få en långsiktigt god rening av näringsämnen, syretärande ämnen och smittämnen. Avloppen får inte förorena nuvarande dricksvattentäcker eller vattenresurser som kan täcka kommande behov av dricksvatten. Avloppen får heller inte förorena ytvatten och det får inte förorsaka andra olägenheter som till exempel lukt.

2. Kollektivtrafikförvaltningen Region Västmanland

Kollektivtrafikförvaltningen har tagit del av rubricerat ärende och har inga synpunkter att framföra.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras*

3. Lantmäterimyndigheten

På plankartan finns det angivet att genomförandetiden är 60 månader. Enligt 4 kap. 22 § PBL avser dock genomförandetiden vid planändring endast de frågor som ändras. För att ändringen ska vara tydlig bör det framgå av skrivningar i planbeskrivningen vilka planbestämmelser som ändras och att det är endast dessa som får ny genomförandetid.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Förtydligande förs in i tillägg till planbeskrivning om att genomförandetid gäller för införd bestämmelse om att kommunen ej är huvudman för allmän plats samt att genomförandetiden för övriga bestämmelser i detaljplanen ska tolkas som utgången.

4. Mälarenergi Elnät AB

Mälarenergi Elnät har inget att erinra. Området ingår ej i vårt koncessionsområde.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras.*

5. Skanova (Telia Company) AB

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras.*

6. Västmanlands läns museum

Efter genomgång av aktuella handlingar har läns museet inget att erinra.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras.*

7. Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD)

RTMD har inga synpunkter på ändringen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras.*

8. Polisen

Lokalpolisområde Västra Mälardalen har inga synpunkter gällande ärende SBN 2022/78.

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar: *Noteras*

9. Privatperson

Till
Köpings kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
731 85 Köping

KÖPINGS KOMMUN Samhällsbyggnadsförvaltningen
2024 -02- 0 7
Dnr

Diarienummer(DNR 2022/78 Ändring av detaljplan för del av Alvesta 2:10 m .fl.(PL158) i Alvesta

Som markägare och vattenägare säger jag nej till denna detaljplan. Skälen till detta har jag redogjort i skrivelse till kommunen den 28:e april 2023 samt till skrivelse den 5:e febr. 2024. Dessa båda skrivelser finns här nedan under ovanstående nummer.

1 skrivelse från den 28:e april 2023

2. Skrivelse från den 5:e febr.2024

den 5/2-2024

Till

Köpings kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
att: Andre´ Berggren
731 85 Köping

Angående Alviks stugförenings önskemål om permanent vatten och avlopp på marker och vattenområden tillhörande vår fastighet [REDACTED] kommer vårt svar här nedan. Jag och min hustru [REDACTED] har noga tänkt igenom saken. Vi har haft kontakt med en del experter på detta område och även juridisk rådgivning. Vi har också försökt skaffa oss egen kunskap genom att ta del av olika utredningar och pågående forskning som finns på området. Vi kan med detta säga att vårt svar är noga underbyggt och vi känner oss trygga med det svar vi lämnar. Vi har haft två möten med er på kommunen och två möten med ordföranden i stugföreningen samt ett möte med jakt-och fiskekonsulenten på länsstyrelsen i Västmanland. [REDACTED] den som lämnat offert på det tilltänkta arbetet med vatten och avlopp, ringde och vi hade ett bra samtal och jag berättade hur vi tyckte i frågan.

Om jag först börjar med önskemålet om permanent vatten så vill jag gå tillbaka hur det var när vi tillträdde gården 1 juli 1971, alltså 52 år sedan. Säljaren berättade att det var tidvis problem med att få vattnet att räckta till särskilt om man hade djur på gården. Så om ni skall ha djur så var beredda på att gräva ny brunn. Ganska snart blev det så. Vi grävde och lät spränga en ny brunn och fick alternera mellan att ta vatten från de båda brunnarna. Granngården Östra gården hade problem liknande vårt. Bonden fick köra vatten från en brunn på en annan gård under vissa perioder. I slutet av 70-talet framkom önskemål om att få borra brunn för sommarvatten. Vi sa ja till detta för på den tiden var stugägarna här oftast bara under sommaren och då borde vattnet räckta till. Borrfirman borrade tre olika hål innan man fick fram vatten. Vid ett av hålen kom sjövatten upp. Det bestämdes att vi på gården skulle få vara med utan kostnad på vattnet. Jag kopplade aldrig in vår ledning utan det skulle vi göra om framtida behov skulle uppstå. Samtidigt grävde vi en egen brunn och sprängde och fick vatten. Marken som ledningarna ligger i tillhör gården och även marken som pumphuset står på. Inget servitut har skrivits. På 80-talets slut startade en kollega och jag en turistverksamhet med boende och fritidsaktiviteter. Vi hyrde Alvesta skola med lärbostäderna samt att vi hade egna stugor. Redan första dagen tog vattnat slut på skolan. Det var en djupborrad brunn som hade sinat. Näst intill panik utbröt. Vi ringde kommunen som hänvisade till räddningstjänsten. De kom och tryckte ner en full tank vatten i brunnen. Sen fick de komma ett par gånger till under sommaren. Om vi hoppar fram till förra året så sände SMHI gul varning för låg grundvattennivå i Alvesta en stor del av sommaren och långt in på hösten. Grundvattennivåerna följts av forskare på SMHI och det råder en konstant vattenbrist i hela Götaland och bristen ökar nu också upp i Svealand högre upp för varje år. Med detta och våra egna erfarenheter av vattensituationen går det inte att tillåta vatten året runt eller att borra nya vattenhål i nuläget. Vid ett ägarbyte på gården kan vattenfrågan bli aktuell igen kanske.

Den beställda undersökningen eller sammanställning av vattensituationen som gjorts av anlitate konsulter har vi tagit del av. Redan innan denna sa vi till kommunen att för vår del var det inte nödvändigt att den gjordes för det räcker med våra egna erfarenheter av 50 års liten tillgång på grundvatten. Utredarna säger själva på flera platser det är osäkert hur mycket grundvatten som finns att tillgå vid särskilda tillfällen . För att övergå till önskan om avlopp så tittar vi också tillbaka i tiden. Vattenståndet i sjön var betydligt högre än idag. Vid vår norra vattengräns fanns en liten ö som vi ägde. Vi rodde med båt ut till den. Där satt vi upp bon till änderna och förvarade fiskenät. Det var stort lekavatten för bl.a gädda mitt emot kraftstationen. Vattnet gick ofta högt upp mot vägen och ofta var det översvämning på våren. Ibland var vägen avstängd och då fick man åka runt sjön åt andra hållet. Vägen byggdes upp högre år efter år och översvämningar var vanliga.

Under 70-talet sänktes sjön två gånger. Det fanns ett avtal med ett kraftbolag nere i Skedvi-ån att de skulle få en viss mängd vatten påfyllt från sjön därav sänktes sjön. Vår ö gick bort och blev landområde i stället. Sjön fick ta emot övergödning från lantbruken runt om. Det var främst kväve, fosfor och kalium. Det ledde till ökad växtlighet i sjön av kvävet fosfor och kalium lagrades på botten av sjön tillsammans med kvicksilver. Kviksilver är ett grundämne och kan inte brytas ned och lagras under lång tid. Fiskar och kräftdjur får i sig kvicksilver. Fisken i Skedvisjön innehåller en hel del kvicksilver men under den icke tillåtna gränsen. Sjön är grund som djupast 10,6 meter vanligtvis är djupet 3,3 meter. Alla avlopp ut i sjön grumlar till bottenlammet som då blandas runt i vattnet och gifterna som ligger på botten kommer ut i vattnet. Länsstyrelsen i Västmanland har tillsammans med Umeå universitet gjort en undersökning på fiskebeståndet i Skedvisjön [REDACTED] och jag besökte fiskerikonsulents på länsstyrelsen och han berättade lite om deras undersökning. De hade provfiskat på vårt vatten och han berättade bl.a att vårt kräftbestånd var fint och friskt och att vi skulle vara rädda om det. Just där vill föreningen gå ut med sitt avlopp i sjön.

Numera odlar vi ekologiskt sedan 30 år tillbaka som flera andra runt sjön. Vår förhoppning är att sjön skall må bättre framöver och fisken skall växa sig bättre än idag. Men fortfarande finns mycket att göra .Pyralider, PFAS produkter och allehanda medicinska produkter som bl.a antibiotika, psykofarmaka, blodtrycks- och hjärtmediciner finns i alla avloppsvatten. Det finns för närvarande ingen rening som klarar av dessa produkter men man forskar på det. EU utreder ett tusen PFAS produkter om de skall förbjudas. Utloppet från Skedvisjön går ut via Skedviån till Arbogaån ut i Mälaren. Många kommuner runt Mälaren tar sitt dricksvatten därifrån men först går deras avlopp ut i sjön. I Sverige tar man dricksvatten från två hundra sjöar som alla är förorenade.

Det känns ännu lättare att säga nej till avloppet på vårt vatten som ni säkert förstår.

[REDACTED] den 28 april 2023
[REDACTED]

Den 5/2-2024 angående avloppsplan i Alvesta 2:10 säger vi följande
Sommaren 2023 kom mycket regn. Vägen mot Alvesta svämmade över nere vid kraftstationen. Det var skyfallsliknande regn och till sist stängdes vägen av helt. Vägverket fyllde på singel och grus och fick vägen körbar igen. Jag tänkte fanns det någon skyfallsplan i kommunen och fick inte fram något svar på detta. Kommunerna är skyldiga att ha skyfallsplaner för alla vattendrag som finns i kommunen. Skedvisjön är Västmanlands fjärde största sjö efter Mälaren, Hjälmaran och Ämänningen så det är viktigt här med beredskap vid skyfall. Sjön svämmade över alla breddar och tog med all bråte som låg efter stränderna. Hela sjön var full av skräp. Sjönära tomter låg under vatten. Botten sediment virvlade upp. Där låg tidigare synder mot miljön lagrade såsom kvicksilver, fosfor och växtgifter. Som tur var fanns inte något stort avlopp som var installerat och i så fall blivit översvämmat. Vad skulle ha hänt i sådant läge med miljön i sjön? Vag händer i år vid snösmältningen med dessa stora snömängder? Har kommunen beredskap för det? Jag känner stor oro för sjön och dess miljö och för att ett ev. avlopp från stugområdet. Ett sådant avlopp skulle innehålla PFAS-produkter som inte går att få bort med de reningsmetoder som finns idag. Vidare skulle alla handa medicinrester finnas där. Det orena vattnet rinner vidare ner i Skedvisjön ut i Hedströmmen och Arbogaån och slutligen ut i Mälaren. Flera kommuner hämtar sitt dricksvatten från Mälaren och också från Hjälmaran. Båda sjöarna är kända som gössjöar och Hjälmaran klassad som världens bästa gössjö. Örebro universitet forskar på PEFAS-produkter i dessa båda sjöar och har funnit att gravida kvinnor inte äta gös överhuvud taget därifrån. Man har vidare funnit att fosterskador kan uppstå och i sämsta fall även dödsfall på fostret. Skador på barnet kan komma efter flera år ända upp till tio år efter födelsen. Det är PFAS som är orsaken. Små barn skall inte äta göls överhuvud taget, äldre barn en gång per år och vuxna 2 till 3 gånger per år. En person som bodde här i Västra Skedvi och arbetade inom sjukvården berättade att man funderade över att så många här avlidit i cancer och trodde att driksvatten var orsaken. Personen är numera själv död i cancer. Vår familj har också drabbats dessutom två gånger. Forskarna i Örebro tror mer på gift via fisk som har höga PFAS-halter. För några år sedan blev jag inbjuden att som gäst under några dagar följa verksamheten på Kallinge flygflottilj. Det var mycket intressant. Jag fick också se det släckningsskum som hade blivit så omtalat. Det användes givetvis inte vid mitt besök utan tidigare. Grundvattnet hade blivit förgiftat och folk blev sjuka och fick bli cancer. De sjuka startade en rättslig process mot kommunen och vann nyligen denna. Jag har hela tiden följt befolkningens kamp och haft en del kontakter och fått tips om hur en process tar form. Fisker i Skedvisjön växer dåligt och det är brist på yngel och småfisk. Nere vid sjön häckar fiskgjuse, häger, blå kärnhök och rördrom. I Messlångsbäcken som rinner ut i Skedvisjön leker en rödlistad liten fisk som heter gröning. En äldre fiskare berättade att han fått upp denna fisk även i sjön. Naturvårdsverket borde även vara remissinstans och även fiktättsinnehavare.

den 5/2-2024

Samhällsbyggnadsförvaltningens kommentar:

Samhällsbyggnadsförvaltningen är medveten om, och delar oron för att flera vattendrag och sjöar i kommunen inte uppfyller god ekologisk och/eller god kemisk status. Kommunen arbetar med att förbättra vattenkvaliteten i vattenförekomsterna, exempelvis genom tillsyn på enskilda avloppsanläggningar.

Köpings kommun arbetar med att ta fram en vattenplan där kommunens arbete med vattenfrågor utifrån EUs ramvattendirektiv 2000/60/EG och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram ska tydliggöras. Vattenplanen kommer att beskriva kommunens vattenförekomster och vad som behöver göras för att nå gällande miljö kvalitetsnormer i våra sjöar och vattendrag.

Tillgång till grundvatten vid specifika tillfällen kan bero på en rad variabler såsom långvarigt varmt väder, torrperioder osv. Den framtagna grundvattenutredningen har utrett om ett ökat uttag av grundvatten från den gemensamma brunnen kan påverka andra befintliga brunnar. Resultatet visade att en befintlig brunn är lokaliserad i utkanten av influensområdet från den gemensamma brunnen,

även i ett scenario där grundvattenanvändning ökar. Påverkan på brunnen i utkanten av influensområdet bedöms som marginell. Inga andra befintliga brunnar bedöms påverkas. Utredningen är framtagen för att samhällsbyggnadsförvaltningen ska säkerställa lämpligheten av planförslaget och utreda hur det kan påverka andra privatpersoner i området.

Skedvisjön uppfyller ej god ekologisk eller kemisk status. Enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) belastas Skedvisjön av en betydande påverkan från enskilda avlopp.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att anläggande av enskilt, gemensamt avlopp bidrar till att förbättra statusen för sjön. Även Länsstyrelsen har bedömt att en enskild gemensam avloppslösning på sikt kan bidra till att Skedvisjöns status förbättras. En avloppslösning i den storleksordning som den tilltänkta gemensamma innebär att kommunens miljönhet genomför regelbunden tillsyn där man bland annat säkerställer att krav på rening enligt kommunens riktlinjer för skyddsnivåer avseende miljö- och hälsoskydd för små avlopp ska uppnås.

I dokumentet Tillägg till planbeskrivning framgår det under rubriken genomförande att intentionen är att gemensambetsanläggning ska bildas för den gemensamma avloppsanläggningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen samråder med de fastighetsägare vars fastigheter berörs av planförslaget. Länsstyrelsen företräder olika statliga myndigheter i samråd om detaljplaner, och därför samråder kommunen inte direkt med exempelvis Naturvårdsverket.

Ställningstagande

Inkomna synpunkter har resulterat i att detaljplanen föreslås ändras på nedanstående punkter:

- Tillägg till planbeskrivningen kompletteras med information om gravfältet i området, om krav av tillstånd vid markangrepp inom 100 meter samt om att det kan komma krävas arkeologiska undersökningar förs in i tillägg till planbeskrivning.
- Tillägg till planbeskrivning kompletteras med information om att genomförandetid endast gäller för tillagd planbestämmelse.
- Redaktionella justeringar och förtydliganden.

Enligt samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning finns det synpunkter som ej kunnat tillgodoses vid en ändring av planen, nämligen:

- Privatperson- önskemål om att inte fortsätta med ändringen av gällande detaljplan.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt 5 kap. plan- och bygglagen (2010:900). Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår den justerade detaljplanen godkänns av samhällsbyggnadsnämnden. Detaljplanen är tänkt att godkännas för granskning den 4 april 2024.

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Anita Iversen
Planchef

André Berggren
Planhandläggare